

УДК 351.81:338.2:330.322:339.92](477):(4-6ЄС)

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНИХ МЕХАНІЗМІВ ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

С. А. Дяченко,

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри управління національним господарством та економічної політики,

Національна академія державного управління при Президентові України

І. С. Костіна,

аспірант кафедри управління національним господарством та економічної політики,

Національна академія державного управління при Президентові України

У статті розглянуто поняття інвестиційного клімату як складову інвестиційного потенціалу країни. Проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій (ПІІ) за період з 2002 по 2015 р. та індекси українського інвестиційного клімату. Досліджено аспекти інвестиційної привабливості України та причини відпливу іноземних інвестицій, а також охарактеризовано інвестиційні ризики. Визначено напрями активізації українського інвестиційного потенціалу в контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Розглянуто методи створення сприятливого інвестиційного клімату. Наведено рекомендації для зниження інвестиційних ризиків. Запропоновано розробити Регіональний інвестиційний стандарт та Інвестиційну стратегію. Обґрунтовано, що інвестиційний стандарт забезпечить створення необхідних умов для співпраці влади і бізнесу та збільшення припливу прямих інвестицій, а Інвестиційна стратегія – захист прав інвесторів, підвищення інвестиційної привабливості регіонів та прозорість системи підтримки підприємців.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна політика, інвестиційний потенціал, інвестиційні ризики, інвестиційна стратегія, модернізація національної економіки.

S. A. Diachenko,

Ph.D in Public Administration, Associate Professor of Governance of National Economy and Economic Policy Department,

National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

I. S. Kostina,

Postgraduate student of Governance of National Economy and Economic Policy Department,

National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

IMPROVING ON STATE MECHANISMS OF FORMING FAVORABLE INVESTMENT CLIMATE IN THE CONTEXT OF IMPLEMENTING THE ASSOCIATION AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EU

The authors described the concept of investment climate as a part of the investment potential of country. Analyzed foreign direct investment from 2002 to 2015 and indices of Ukrainian investment climate. Described aspects of the investment attractiveness of Ukraine and the reasons for the outflow of foreign investment and described investment risks. The authors offered the directions of activation of Ukrainian investment potential in the context of the Association Agreement between Ukraine and the European Union. The article consists the methods of creating an attractive investment climate and the recommendations to reduce investment risks. The authors proposed to develop The Regional investment standard and create The Investment strategy were offered. This investment standard will enable the standard for cooperation between government and business and will develop necessary conditions that will increase the inflow of investments to the regions.

© Дяченко С. А., Костіна І. С., 2016

And investment strategy will protect the rights of investors, increase the investment attractiveness of regions and ensure the transparency of the system to support entrepreneurs.

Key words: investments, investment climate, investment policy, investment potential, investment risks, investment strategy, modernization of national economy.

С. А. Дяченко,

кандидат наук государственного управления,

доцент кафедры управления национальным хозяйством и экономической политики, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

И. С. Костина,

аспирант кафедры управления национальным хозяйством и экономической политики,

Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ МЕХАНИЗМОВ ФОРМИРОВАНИЯ БЛАГОПРИЯТНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА В КОНТЕКСТЕ РЕАЛИЗАЦИИ СОГЛАШЕНИЯ ОБ АССОЦИИИ МЕЖДУ УКРАИНОЙ И ЕС

В статье рассмотрено понятие инвестиционного климата как составляющая инвестиционного потенциала страны. Проанализированы поступления прямых иностранных инвестиций за период с 2002 по 2015 г. и индексы украинского инвестиционного климата. Исследованы аспекты инвестиционной привлекательности Украины и причины оттока иностранных инвестиций, а также охарактеризованы инвестиционные риски. Определены направления активизации украинского инвестиционного потенциала в контексте реализации Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом. Рассмотрены методы создания благоприятного инвестиционного климата. Приведены рекомендации для снижения инвестиционных рисков. Предложено разработать Региональный инвестиционный стандарт и Инвестиционную стратегию, обосновано, что инвестиционный стандарт обеспечит создание необходимых условий для сотрудничества власти и бизнеса, а также увеличение притока прямых инвестиций, а Инвестиционная стратегия – защиту прав инвесторов, повышение инвестиционной привлекательности регионов и прозрачность системы поддержки предпринимателей.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная политика, инвестиционный потенциал, инвестиционные риски, инвестиционная стратегия, модернизация национальной экономики.

Постановка проблеми. Інвестиційний потенціал – здатність залучати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси для здійснення реальних і фінансових інвестицій. Це показник інвестиційної привабливості об'єкта (підприємства, регіону, території чи держави в цілому), що являє собою сукупність об'єктивних умов і передумов для інвестування (наявність споживчого попиту, актуальність інвестиційних пропозицій, поточна економічна ситуація в країні, особливості оподаткування, різноманітність об'єктів інвестування і т.ін.).

Разом із залученням іноземним капіталом країна отримує цінний досвід, поштовх для розвитку інноваційних галузей, встановлює зовнішні зв'язки; запроваджуються ефективні системи контролю та управління. Тому на сучасному етапі модернізації національної економіки постає проблема пошуку конструктивних шляхів подолання кризових явищ та виявлення оптимальних механізмів формування і реалізації всіх джерел сукупного інвестиційного потенціалу.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою дослідження. І.М.Новак, дослідивши різні підходи до визначення категорій “інвестиції” та “інвестиційний клімат”, дійшов висновку, що ці терміни є занадто всеохопними, щоб сформулювати єдині та вичерпні визначення цих термінів [10]. О.Л.Загорянська розглядає інвестиційний клімат як сукупність умов реалізації

інвестицій, що історично склалися у певній країні. Тому, на її думку, це поняття слід розглядати на рівні держави, регіону, галузі та підприємства [7]. С.В.Рилєєв та А.Л.Романчук описують інвестиційну привабливість як сукупність інвестиційно-привабливих ознак об'єкта інвестування (країна, регіон, галузь, підприємство), що базуються на аналітичних і прогнозних даних, які відображають рівень ризику і доходності здійснюваних інвестицій [12]. В.Г.Бодров та О.М.Соколова досліджують основи державного управління щодо формування інвестиційних ресурсів та оптимізації механізму їх взаємодії як важливого фактора забезпечення ефективності інвестиційного процесу [2]. Луїс Т. Вельс та Алвін Г.Вінг описують різноманітні техніки, за допомогою яких країни можуть залучати максимальну кількість інвестицій [18]. С.О.Герашенко та В.Ю.Петрюня проаналізували й систематизували ризики та переваги інвестування саме в економіку України [5].

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Попри велику кількість наукових досліджень у сфері інвестиційної діяльності, багато питань щодо створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні, що забезпечить соціально-економічні перетворення в Україні, залишаються невирішеними на державному рівні, зокрема в контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Мета статті – аналіз сучасного стану та динаміки надходження інвестицій в економіку України, з'ясування причин впливу іноземних інвестицій та пошук шляхів удосконалення механізмів формування привабливого інвестиційного клімату в Україні в контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційний потенціал будь-якої країни характеризується сукупністю макроекономічних чинників. За більшістю показників Україна має бути однією з провідних країн здійснення іноземних інвестицій оскільки вона має значні переваги, які і приваблюють певних інвесторів. По-перше, це ресурсний потенціал, по-друге – досить високий рівень професіоналізму працівників, задіяних у різних галузях виробництва, по-третє – вартість робочої сили, яка порівняно з іншими високорозвиненими країнами є значно нижчою.

Як зауважує професор В.Г.Бодров, все більше спрямованість інвестиційних потоків визначається регуляторами глобального характеру, які призводять до тектонічних зрушень у міждержавній і міжцивілізаційній конкуренції. Відповідно до глобального руху капіталів диференціюються темпи і якість економічного розвитку як окремих країн, так і великих планетарних макрорегіонів, межі яких значною мірою збігаються з лініями розмежування світових цивілізацій [3].

Також варто зазначити, що Україна є географічним центром Європи і через неї проходять велика кількість торговельних шляхів, що зв'язують її з іншими країнами. На сьогодні одним із найбільших торговельних партнерів України є ЄС, адже близько третини зовнішньоторговельного обороту України припадає на торгівлю з країнами Євросоюзу [6].

Угода про асоціацію між Україною та ЄС є найбільш значним міжнародно-правовим документом за всю історію незалежної України, який забезпечує створення “зовнішнього каркасу” для розвитку вітчизняної політики та економіки, що в подальшому сприятиме покращанню використання українського інвестиційного потенціалу.

Інвестиційний потенціал характеризується поняттями “інвестиційний ризик”, “інвестиційна привабливість”, “інвестиційний клімат”. Інвестиційний ризик характеризує ймовірність втрати інвестицій і доходу від них, а також показує, чому не варто (або варто) інвестувати в певне підприємство, галузь, регіон або країну. Складовою

інвестиційної привабливості є інвестиційний клімат – сукупність політичних, економічних, юридичних, соціальних, побутових, кліматичних, природних, інфраструктурних та інших факторів, що визначають ступінь ризику капіталовкладень і можливість їх ефективного використання [15].

Професор В.Г.Бодров зауважує, що гальмівним чинником покращання інвестиційної привабливості та інвестиційного клімату в Україні є система надання дозволів, яка є недосконалою і потребує системної реформи. Так, донедавна нараховувалося 227 видів документів дозвільного характеру та безліч дозволів, запроваджених органами виконавчої влади різних рівнів. Після внесення змін до Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” від 11 лютого 2010 р. № 1869-VI, яким передбачено вдосконалення процедури видачі юридичним та фізичним особам документів дозвільного характеру, кількість видів документів дозвільного характеру скоротилась до 91 [1, с. 139–140].

Розглянемо ситуацію з надходженням прямих іноземних інвестицій в Україну порівняно з ВВП за період з 2005 по 2015 рр. [14]. (див. таблицю і рисунок).

Показники аналізу динаміки надходження прямих іноземних інвестицій у 2005–2015 рр.

Роки	Обсяги інвестицій, млрд дол.	Абсолютний приріст, млрд дол.	Темпи приросту, %	ВВП, млрд дол.
2005	16,9	–	–	86,1
2006	21,6	4,7	27,81	107,8
2007	29,5	7,9	36,57	142,7
2008	35,6	6,1	20,68	179,9
2009	40	4,4	12,36	117,2
2010	44,8	4,8	12,00	136,4
2011	50,3	5,5	12,28	163,2
2012	55,3	5	9,94	175,8
2013	58,2	2,9	5,24	183,3
2014	45,9	-12,3	-21,13	131,8
2015	43,4	-2,5	-5,45	83,0

Надходження прямих іноземних інвестицій порівняно з ВВП за 2005–2015 рр.

Як видно з таблиці та діаграми, починаючи з 2005 р. і по 2013 р. обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій постійно зростали незалежно від рівня ВВП у країні. Проте вже у 2014 та 2015 рр. надходження прямих іноземних інвестицій суттєво зменшилося разом зі зниженням ВВП.

За даними Державної служби статистики України, інвестиції надійшли зі 134 країн світу. Із країн ЄС із початку інвестування внесено 33042,3 млн дол. інвестицій (76,2% від загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 10329,1 млн дол. (23,8%). Обсяг залучених в економіку України прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 31 грудня 2015 р. становив 43371,4 млн дол. США.

У 2015 р. в економіку України іноземними інвесторами вкладено 3763,7 млн дол. та вилучено 891,3 млн дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Вартість акціонерного капіталу за рахунок переоцінки, втрат та перекласифікації зменшилася на 5245,8 млн дол., у тому числі за рахунок курсової різниці 5024,3 млн дол.

Така негативна динаміка може призвести до того, що вперше за часів незалежності в Україні буде зафіксований дефіцит фінансового рахунку платіжного балансу, тобто сукупний відплив інвестицій на кінець року перевищить приплив. Наслідком цього буде подальше скорочення податкових надходжень до державного бюджету, зменшення валютних резервів та загальна стагнація розвитку економіки, який неможливий без інвестицій. Існують різні причини відпливу іноземних інвестицій, проте основними з них є макроекономічна і політична нестабільність, правовий нігілізм, високий рівень корупції, ситуація на Сході країни та відсутність реформ тощо.

Особливістю державного правового регулювання діяльності інвесторів на території України є те, що поряд із законами, які регламентують виключно інвестиційну сферу в нашій державі, використовуються положення низки міжгалузевих законів та підзаконних нормативних актів, а також те, що законодавча база у сфері регулювання інвестиційної діяльності з року в рік змінюється, впливаючи на приплив (відплив) ПІІ та зміну рівня ефективності їх використання. Зокрема, це стосується: ускладнення процедури внесення іноземних інвестицій; дозвільної системи; надання (або скасування) податкових пільг для іноземних інвесторів; конкретизації напрямів інвестування та обмежень діяльності іноземних інвесторів в окремих сферах економіки; гарантування незмінності законодавства щодо діяльності нерезидентів протягом тривалого періоду; обґрунтування скасування наданих гарантій та ін. [13, с.72].

В Україні існує багато видів ризиків, а саме: політичний, загальноекономічний, технічний, правовий (нестабільність законодавства), соціальний (рівень соціальної напруженості), маркетинговий, екологічний (забрудненість навколишнього середовища), валютно-фінансовий та ризик учасників проекту. Досить значними є проектні ризики, до яких можна віднести контрактний (невиконання зобов'язань поставок), маркетинговий (низький рівень дослідження ринку) і бюджетний (перевищення витрат над тими, які були запроєктовані).

До того ж вищевказані ризики є дуже високими в Україні. Високий рівень таких ризиків характерний для країн з перехідною економікою, коли на ринку діють оператори (фізичні і юридичні особи), а великий капітал, який міг би забезпечити фінансування ризикованих проектів та розвиток венчурного бізнесу, майже відсутній.

Що стосується інвестиційної привабливості України, то вона також є досить низькою. Аналіз інвестиційної привабливості України Європейською Бізнес-Асоціацією за підтримки дослідницької компанії InMind за 2008–2015 рр. показав, що весь цей період інвестиційний клімат то покращувався, то погіршувався. У 2015 р. Індекс інвестиційного клімату України становив 2,57. Показник індексу за 5-бальною шкалою залишається незадовільним – нижчим за 3 бали (нейтральне значення індексу).

Цей показник майже не відрізняється від попереднього результату, одержаного наприкінці 2014 р. (2,5 бала з п'яти можливих). Вірогідно, відсутність помітних змін пов'язана з повільним реформуванням та певною мірою невинуватими сподіваннями бізнесу стосовно оновлення складу парламенту та уряду. Крім того, у першому кварталі 2015 р. спостерігалися значні коливання курсу гривні, що, у свою чергу, негативно впливало на експортно-імпортні операції та підірвало фінансову стабільність держави в цілому [8].

Своєрідним барометром інвестиційного клімату держави є низки індексів, а саме: Global Competitiveness Index, World Competitiveness Yearbook, The Doing Business, Heritage Foundation. За результатами аналізу інвестиційної діяльності в Україні в 2014 р. в рейтингу Doing Business посідала 112-те місце із 189 країн. Проте вже у 2015 р. Україна піднялась на 16 пунктів у рейтингу і посіла 96-те місце [11].

Згідно з рейтингом BDO International Business Compass наша країна за рік перемістилася з 109-ї на 89-ту позицію, опинившись між Філіппінами і Мальдівами. Усього в рейтингу представлено 174 країни. Найбільш привабливою для інвесто-

рів є Швейцарія. Також у десятку лідерів входять (у міру зниження рейтингу) Сінгапур, Гонконг, Норвегія, Данія, Нідерланди, Канада, Великобританія, Швеція та Нова Зеландія. США розташувалися на 14-му місці. Серед країн-сусідів України місця в рейтингу розподілилися так: Польща – 34-те місце, Угорщина – 39-те, Словаччина – 40-ве, Румунія – 47-ме, Білорусь – 86-те, Молдова – 87-ме і Росія – 100-те. Останнє місце в рейтингу інвестиційної привабливості займає Судан [17].

Луїс Т. Вельс та Алвін Г. Вінг зазначають, що політика, спрямована на залучення інвестицій, може мати різні цілі, а саме: збільшення обсягу іноземних інвестицій, підвищення їх якості, а також збільшення кількості підприємств та організацій, які змагаються за інвестора [18].

Отже, активізація українського інвестиційного потенціалу має здійснюватися за трьома напрямками:

- 1) мінімізація інвестиційних ризиків;
- 2) підвищення інвестиційної привабливості;
- 3) покращання інвестиційного клімату.

Для нейтралізації або зниження ризиків слід виокремити кілька загальноприйнятих рекомендацій та методів, хоча, як правило, вони передбачають збільшення витрат на реалізацію інвестиційного проекту.

Досить дієвим є метод диверсифікації – розподіл коштів між різними об'єктами вкладення капіталу, що не пов'язані між собою. Цей метод можна застосовувати до реальних і фінансових інвестицій. До того ж диверсифікація є одним із найдешевших засобів мінімізації інвестиційних ризиків.

Протидією ризикам можуть стати заставні операції з гарантування (при наданні інвестиційних кредитів), лімітування виділених на інвестиції коштів і залучення екаунтингових компаній для отримання додаткової інформації про об'єкт інвестування.

Інвестиційна політика має здійснюватися цілеспрямовано та послідовно, відповідно до мети і завдань економічної політики, з урахуванням реального стану національної економіки. Основною метою державної інвестиційної політики є встановлення оптимальних параметрів інвестиційного процесу для забезпечення його максимальної ефективності, прозорості та можливості управління на всіх рівнях господарювання, досягнення динамічної макроекономічної рівноваги, що значно покращить інвестиційний клімат.

Загальними принципами державної політики в інвестиційній сфері мають стати такі постулати: а) обґрунтованість, послідовність, публічність та передбачуваність державної інвестиційної полі-

тики; б) пріоритет державної підтримки інвестицій стратегічно важливих для держави галузей, які забезпечують функціонування всього національного господарства, інноваційний прорив, розвиток соціальної інфраструктури, екологічну безпеку; в) відмова від стимулювання приватних інвестицій для вирішення ключових завдань соціально-економічного розвитку країни [16].

Важливим завданням реформування сучасного стану економіки від національного рівня і до рівня підприємства є розробка ефективного механізму координації інвестиційної діяльності. Характер інвестиційної політики визначають ступінь державного втручання в економічні процеси, відповідність іншим державним інститутам, таким, як податкова, фінансово-кредитна, амортизаційна, ліцензійна, цінова політика, політика доходів та зайнятості, залучення іноземних інвестицій, правове поле і загальний адміністративний устрій.

Реалізація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС має сприяти радикальному поліпшенню інвестиційного клімату й залученню коштів європейських інвесторів. Це дасть змогу впровадити великі інфраструктурні проекти, в тому числі й пов'язані із відновленням районів Східної України, що сприятиме загальній модернізації інфраструктури.

Оскільки пристосування до норм і правил ЄС буде означати зміни в національному законодавстві, ці зміни, у свою чергу, зумовлять появу прозорих правил, прийнятних для іноземних інвесторів. Завдяки цьому умови на внутрішньому ринку стануть більш привабливими для них, що стимулюватиме приплив іноземних інвестицій у країну і знизить вартість капіталу.

Наступним кроком має стати спрощення адміністрування податків. На сьогодні Україна посідає 181-ше місце серед 183 країн світу за рівнем простоти справляння податків. Це аж ніяк не сприяє припливу інвестицій. За наявності обмежень перевірок, визначених на законодавчому рівні, платник буде впевнений, що не перешкоджатимуть веденню його бізнесу.

Сторони Угоди про асоціацію взяли на себе зобов'язання співпрацювати у сфері оподаткування, в тому числі шляхом активізації регулярного діалогу з метою зближення структури податкового законодавства для підвищення ефективності управління податковою сферою з наголосом на подальшому вдосконаленні відносин між економічними агентами, розвитку торгівлі, стимулюванні інвестицій та забезпеченні чесної конкуренції [6].

Потребує вдосконалення методологія розроблення, оцінювання та відбору інвестиційних проектів, а також визначення принципів та ме-

ханізмів державного інвестування для реалізації проектів, які потребують державної фінансової підтримки.

В основу управління має бути покладена ідея побудови нової науково обґрунтованої системи державних пріоритетів і надання всім органам державної влади директивних функцій шляхом установлення їх безпосередньої відповідальності за ефективну реалізацію цих функцій. Координуючу функцію доцільно покласти на Державне агентство з питань електронного урядування України.

Пропонуємо розробити Регіональний інвестиційний стандарт, який забезпечить створення необхідних умов для співпраці влади і бізнесу та збільшення припливу прямих іноземних інвестицій.

Кабінетом Міністрів України має бути розроблена, затверджена та прийнята до виконання Інвестиційна стратегія. Указана стратегія має визначати інвестиційні пріоритети регіонів: територію, галузі, провідні технології, освоювані види продукції, робіт та послуг, проекти, які плануються до реалізації. Проект Інвестиційної стратегії має виноситися на громадське обговорення та затверджуватися Верховною Радою України.

Стратегія має включати три складові: 1) проведення та реалізацію фундаментальних і прикладних інноваційних досліджень; 2) державне управління інноваційною діяльністю та подальший науково-технічний розвиток національної економіки; 3) визначення джерел фінансування інновацій, тобто інвестиційну компоненту. Саме вона включає власні та залучені інвестиційні кошти, за рахунок яких здійснюються модернізація та структурна перебудова виробничого потенціалу, освоєння науково-технічних розробок.

Регіональним органам влади необхідно розробити комплекс заходів, який відповідатиме Інвестиційній стратегії України та буде спрямований на підвищення інвестиційної привабливості регіону, прозорості системи підтримки підприємців, захисту прав інвесторів. До таких заходів належать: обов'язкова розробка інвестиційної стратегії регіону, інвестиційна декларація регіону, опис процедури оцінки регулюючого впливу нормативних актів у сфері підприємницької діяльності, створення дорадчого координаційного органу і спеціалізованої структури із залучення інвестицій тощо [3]. Звертаємо увагу на те, що в європейських країнах регіональна політика здійснюється за наявності інвестиційних програм, що стимулюють економічне зростання кожного регіону та системи їх координації [9].

Також Україні слід вести рішучу боротьбу з економічною і кримінальною злочинністю, де-

тінізацією прибутків і нелегальним вивезенням їх за кордон та корупцією. Найефектнішими засобами боротьби з корупцією є лібералізація, обмеження можливостей втручання урядовців у господарські процеси, скорочення сфер адміністрування і регулювання. Там же, де вони необхідні, мають бути розроблені гранично прості і прозорі процедури виконання адміністративних функцій, а також контролю над їх виконанням.

Важливо вдосконалити бізнес-освіту за рахунок проведення інноваційних програм спільно із зарубіжними університетами та розширення списку спеціальностей, за якими ведеться навчання за програмами ділового адміністрування.

Необхідно прискорити розробку вітчизняних та впровадження світових стандартів. Для бізнесу – це фінансові стандарти, де рівень прозорості, повноти та достовірності звітності, а також оперативність її надання впливають на ступінь довіри інвесторів. Потрібно вжити термінових заходів щодо підвищення якості роботи над розробкою українських стандартів обліку. Тому в системі бухгалтерського обліку необхідно: провести термінову експертизу прийнятих нормативних документів з метою виявлення їх невідповідності міжнародним стандартам та підвищити роль інституту професійних бухгалтерів.

Потрібно зосередити увагу на розвитку таких сфер господарювання, як сільське господарство, енергетика, деревообробка, переробка побутових і промислових відходів, а також туризм, оскільки це саме ті сфери, в яких Україна має переваги порівняно з іншими країнами світу за багатьма позиціями (віддача від вкладеного капіталу, швидкість і висока результативність адекватних трансформацій, значний потенціал).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інтеграція в європейський економічний та правовий простір є основою для подальшого впровадження економічної та зовнішньоекономічної політики України, в тому числі стосовно покращання інвестиційного клімату. За умови імплементації Угоди про асоціацію та врахування описаних рекомендацій наша країна стане інвестиційно більш привабливою і водночас отримає поштовх для розкриття свого потенціалу, що в подальшому сприятиме поживленню економічного життя та загальному розвитку економіки. Задля цього необхідно адаптувати українське законодавство до європейських стандартів.

Сприятливий інвестиційний клімат повинен стати для України своєрідним “трампліном”, який дасть їй змогу покинути зону “бідності” та “постійного застою” та хоча б на крок наблизити-

тися до розвинутих у цьому плані європейських держав.

Покращання інвестиційного клімату та інвестиційної політики, пов'язане з проведенням структурних реформ, спрямованих на економічне зростання, формування досконалого ринкового середовища, встановлення довіри між бізнесом та владою потребує тривалого часу. Але між

державою та бізнесом має бути ще одна координуюча ланка – наука, що дасть змогу усвідомити державі і бізнесу необхідність розвитку різних галузей, розробляти та впроваджувати новітні технології, оскільки саме через інновації можна забезпечити приплив інвестиційного капіталу від приватного сектора й досягти економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Бодров В. Г. Державна інвестиційна політика в умовах модернізації економіки: регіональний аспект / В. Г. Бодров // Регіональний розвиток – основа розвитку української держави : зб. наук. пр. ДонДУУ. – Донецьк : ДонДУУ, 2012. – С. 135–143.
2. Бодров В. Г. Державне управління у сфері інвестицій та інновацій : навч.-метод. матеріали / В. Г. Бодров, О. М. Соколова ; уклад. М. Т. Солоха. – Київ : НАДУ, 2013. – 52 с.
3. Бодров В. Г. Интеграционные векторы экономического развития в треугольнике ЕС – Украина – ЕврАзЭС: противоречия, возможности, перспективы / В. Г. Бодров // Философия хозяйства. Альманах Центра общественных наук и экономического факультета МГУ им. М. В. Ломоносова. – 2014. – № 3. – С. 74–82.
4. Внедрение и мониторинг регионального инвестиционного стандарта [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://investstandart.ru/o-standarte/>
5. Геращенко С. О. Інвестиційний клімат країни як складова оцінювання середовища бізнесу [Електронний ресурс] / С. О. Геращенко // Вісн. Акад. митної служби України. – 2012. – № 1. – С. 64–70. – (Серія : Економіка). – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsue_2012_1_12.pdf
6. Бураковський І. Економічний компонент Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: професійний аналіз та публічна дискусія [Електронний ресурс] / І. Бураковський, В. Мовчан ; Ін-т екон. дослідж. і політ. консультацій. – 2014. – Режим доступу : https://issuu.com/irf_ua/docs/eu-2014-3?e=2879057/8269449
7. Загорянська О. Л. Інвестиційний клімат і чинники, що його формують / О. Л. Загорянська. // Вісн. КДПУ ім. Михайла Остроградського. – Кременчук : КДПУ, 2008. – № 1. – С. 124–126.
8. Индекси інвестиційної привабливості ЄБА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.eba.com.ua/static/indices/iai/Index_29_ukr_2015.pdf
9. Ковбасюк Ю. В. Проблеми взаємодії центральних і регіональних владних інституцій у контексті державної регіональної політики / Ю. В. Ковбасюк // Економіка та держава : міжнар. наук.-практ. журн. – 2011. – № 6. – С. 102–105.
10. Новак І. М. Теоретико-методологічні засади формування категорії інвестиційний клімат / І. М. Новак // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 1. – С. 113–118.
11. Рейтинг Світового банку “Ведення бізнесу” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine/>

References

1. Bodrov, V.H. (2012), “State investment policy in the modernization of the economy: regional aspect”, *Zbirnyk Naukovykh prats' Donets'koho derzhavnoho universytetu upravlinnia*, pp. 135–143.
2. Bodrov, V.H. and Sokolova, O.M.; Solokha, M.T. (compiler) (2013), *Derzhavne upravlinnia u sferi investytsij ta innovatsij* [State management in the field of investment and innovation], National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
3. Bodrov, V.H. (2014), “The integration vectors of economic development in the triangle EU – Ukraine – EurAsEC: contradictions, opportunities and prospects”, *Filosofiya hozyaystva. Almanah Tsentra obshchestvennykh nauk i ekonomicheskogo fakulteta MGU imeni M.V. Lomonosova*, vol. 3, pp. 74–82.
4. “Implementation and monitoring of regional investment standard”, available at: <http://investstandart.ru/o-standarte/> (Accessed 08 June 2016).
5. Herashchenko, S.O. (2012), “The country investment climate as part of the evaluation of business environment”, *Visnyk Akademiyi mytnoyi sluzhby Ukrainy. Seriya: Ekonomika*, [Online], vol. 1, pp. 64–70, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsue_2012_1_12.pdf (Accessed 05 June 2016).
6. Burakovs'kyj, I. and Movchan, V. (2014), “The economic component of the Association Agreement between Ukraine and the EU: professional analysis and public discussion”, available at: https://issuu.com/irf_ua/docs/eu-2014-3?e=2879057/8269449 (Accessed 03 June 2016).
7. Zahoryans'ka, O.L. (2008), “The investment climate and the factors that shape it”, *Visnyk KDPU imeni Mykhayla Ostrohrads'koho*, vol. 1, pp. 124–126.
8. (2015), “EBA Investment Attractiveness Index”, available at: http://www.eba.com.ua/static/indices/iai/Index_29_ukr_2015.pdf (Accessed 03 June 2016).
9. Kovbasyuk, Yu.V. (2011), “Problems of central and regional government institutions in the context of national regional policy”, *Ekonomika ta derzhava*, vol. 6, pp. 102–105.
10. Novak, I.M. (2014), “Theoretical and methodological principles of forming the investment climate category”, *Ekonomika: realiyi chasu*, vol. 1, pp. 113–118.
11. The World Bank “Doing Business”, available at: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine/> (Accessed 12 June 2016).

12. Рилєєв С. В. Інвестиційна привабливість: види та підходи до її оцінки / С. В. Рилєєв, А. Л. Романчук // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Чернівці : ЧТЕІ, 2013. – Вип. 4. – С. 166–175.
13. Соколова О. М. Удосконалення інституційного забезпечення регулювання прямих іноземних інвестицій в Україні / О. М. Соколова, Т. А. Бойко // Вісн. НАДУ. – 2014. – № 1. – С. 71–76.
14. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Хмелевський М. О. Зарубіжний досвід залучення іноземних інвестицій як позитивний чинник впливу на інвестиційну діяльність України [Електронний ресурс] / М. О. Хмелевський, Г. Є. Коваль // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. – 2013. – Вип. 12. – С. 328–333. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Upsal_2013_12_39.pdf
16. Шевєрдіна О. Інвестиційна політика України як об'єкт державної економічної політики [Електронний ресурс] / О. Шевєрдіна. – Режим доступу : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/2/08.pdf>
17. BDO International Business Compass. BDO IBC Overall ranking [Електронний ресурс] / BDO International Business Compass. – 2015. – Режим доступу : <http://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/>
18. Wells L. Marketing a Country: promotion as a Tool for Attracting Foreign Investment / L. Wells ; Multilateral Investment Guarantee Agency. – Washington, D.C. : The World Bank, 2000. – 189 p.
12. Ryl'yeyev, S.V. (2013), "Investment attractiveness: types and approaches to its evaluation", *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu*, vol. 4, pp. 166–175.
13. Sokolova, O.M. (2014), "Improving of the institutional support of direct foreign investments in Ukraine", *Visnyk NADU*, vol. 1, pp. 71–76.
14. Statistical information, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 June 2016).
15. Khmelevs'kyi, M.O. (2013), "Foreign experience of attracting foreign investment as a positive factor of influence on Ukraine investment", *Upravlinnya proektamy, systemnyy analiz i lohistyka. Tekhnichna seriya*, [Online], vol. 12, available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Upsal_2013_12_39.pdf (Accessed 20 May 2016).
16. Sheverdina O. (2012), "The investment policy of Ukraine as an object of state economic policy", available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/2/08.pdf> (Accessed 20 May 2016).
17. BDO International Business Compass. BDO IBC Overall ranking (2015), available at: <http://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/> (Accessed 12 June 2016).
18. Wells, L. (2000), *Marketing a Country: promotion as a Tool for Attracting Foreign Investment*, Multilateral Investment Guarantee Agency, The World Bank, Washington, D.C.